

Γ. Κονδύλη & Όθωνος 1, Μαρούσι | 210 61 24 000
www.akadimos.gr | fb:@akadimos.marousi | tw:@Akadimos

Εισηγήτρια: Καραμπέτσου Δήμητρα

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ 2019

Κείμενο

Μονάχα οι φανατικοί, και αυτοί πάλι όχι πέρα για πέρα, συγκεντρώνουν τα ενδιαφέροντά τους ολόγυρα σε μια και μόνη επιδίωξη και δυσσαρестούνται, όταν κανείς μιλήσει για κάτι, που βρίσκεται έξω από την πίστη τους ή και μιλώντας γι' αυτά ίσα - ίσα τα θέματα δεν καταλήξει στην απόκριση, που επιθυμούν οι ίδιοι να πάρουν, στην απόκριση που έχουν έτοιμη μέσα τους. Αλλ' οι φανατικοί πληρώνουν την προσκόλλησή τους σε μια «θέση» με βαρύτατα αντισταθμίσιμα. Χάνουν την κυκλική όραση, το μέγα και τίμιο δώρο της ολοκληρωτικής εποπτείας. Αγνοούν την ωφελιμότητα της διαφωνίας. Δεν ανέχονται την αντίρρηση, την αλήθεια του άλλου. Αυτό, φυσικά, τους εξασφαλίζει την εσωτερική επάρκεια, την εσωτερική γαλήνη. Δεν αμφιβάλλουν. Είναι πολύ μεγάλη υπόθεση το να μην αμφιβάλλεις. Αλλ' η ανθρώπινη αξιοπρέπεια απορρέει κατά μεγάλο μέρος από την αμφιβολία, από την ανάγκη που αισθάνεται ο άνθρωπος να συλλογισθεί καταμόναχος και, αν το μπορεί, ν' αποφασίσει για τον εαυτό του. Αυτή είναι η πολυτιμότερη μορφή της ελευθερίας...

Ο φανατισμός δεν έχει ποτέ για βάση του την ηθική και την πνευματική υγεία. Για τούτο ακριβώς και τα έργα του είναι σκοτεινά, οπωσδήποτε κι αν για μια στιγμή θεωρηθούν πρακτικώς χρήσιμα. Στο μάκρος του χρόνου, ο φανατισμός με την τυφλότητά του, την κτηνώδη του μονομέρεια, θα εκθέσει ανεπανόρθωτα την υπόθεση που υπηρετεί. Και θα της φάει, τελικά, το κεφάλι.

Ο πνευματικός άνθρωπος δεν μπορεί να είναι φανατικός. Από τη στιγμή και πέρα που θα έχει κάπου «προσχωρήσει», θα είναι αχρηστευμένος σαν πνευματικός άνθρωπος. Θα έχει προδώσει την αποστολή του. Η αποστολή του είναι να διατηρεί την αυτοτέλεια που χρειάζεται για να ελέγχει σε κάθε στιγμή και να διαφωτίζει. Να είναι πιο αμερόληπτος κι από το δικαστή. Το να προσχωρείς σε μια οποιαδήποτε παράταξη δεν διαφέρει από το να της δίνεις προκαταβολικά συγχωροχάρτι για οτιδήποτε κάνει, να προσυπογράφεις εν λευκώ κάθε της ενέργεια, να συμμερίζεσαι κάθε της ατασθαλία, ν' απομπολείς την κρίση σου καθώς και το δικαίωμα - όχι μόνο το χρέος - της προσωπικής σου ευθύνης. Πνευματικός άνθρωπος άλλωστε με την έννοια τη σωστή δεν είναι μονάχα αυτός που γράφει και δημοσιεύει. Είναι κι ο κάθε πολίτης που ωρίμασε πνευματικά όσο χρειάζεται για να έχει αποκτήσει ένα αίσθημα προσωπικής ευθύνης απέναντι στην υπόθεση του ανθρώπου. Του επαγγελματία πνευματικού ανθρώπου τα δικαιώματα, απλώς, είναι λιγότερα, και περισσότερες οι υποχρεώσεις...

Ι. Μ. Παναγιωτόπουλος

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ:

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

B1. Να επαληθεύσετε ή να διαψεύσετε , με βάση το κείμενο, τις παρακάτω προτάσεις, γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση τη λέξη Σωστό ή Λάθος:

- α.** Μονάχα οι φανατικοί νοιάζονται και εκδηλώνουν την δυσαρέσκεια τους όταν κάτι βρίσκεται έξω από τα πιστεύω τους.
- β.** Οι φανατικοί δεν έχουν κανένα αντίτιμο όταν είναι προσκολλημένοι στις ιδέες τους.
- γ.** Πιστεύουν ότι ο διάλογος ωφελεί.
- δ.** Είναι πάντα σίγουροι για τον εαυτό τους.
- ε.** Ο φανατικός , επειδή ακριβώς στηρίζεται στην υγεία του πνεύματος, ό,τι πράττει είναι θετικό.

Μονάδες 10

B2. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η δεύτερη παράγραφος του κειμένου;

Μονάδες 5

B3. Να γράψετε από μία συνώνυμη για τις παρακάτω λέξεις: προσκόλληση, εποπτείας, αντίρρηση, αμερόληπτος, απεμπολείς.

Μονάδες 5

B4. Να γράψετε ποια νοηματική σχέση εκφράζουν οι παρακάτω διαρθρωτικές λέξεις ή φράσεις (με έντονη γραφή στο κείμενο) στην πρώτη παράγραφο:

φυσικά

Αλλ'

Αυτή

Μονάδες 3

B5. α. Τι είδους σύνταξη κυριαρχεί στο απόσπασμα «Αλλ' οι φανατικοί πληρώνουν την προσκόλλησή τους σε μια «θέση» με βαρύτατα αντισταθμίσιμα.» (μονάδες 2) και γιατί επιλέγει αυτή την σύνταξη ο συγγραφέας (μονάδες 2);

β. Να την μετατρέψετε στο άλλο είδος (μονάδες 3).

Μονάδες 7

B6. α. Να αιτιολογήσετε τη χρήση των εισαγωγικών στην παρακάτω περίπτωση:

Αλλ' οι φανατικοί πληρώνουν την προσκόλλησή τους σε μια «θέση» με βαρύτατα αντισταθμίσιμα.

Μονάδες 3

β. Να εντοπίσετε στο κείμενο δύο εκφράσεις με μεταφορική σημασία.

Μονάδες 2

Γ. Η βελτίωση των υλικών όρων της ζωής δε συνοδεύτηκε από την αντίστοιχη ηθικοπνευματική ωρίμανση. Δείγμα αυτής της ανισορροπίας αποτελεί η έξαρση του φανατισμού σε όλες τις μορφές του, ακόμη και σε χώρες με υψηλό δείκτη πολιτισμού. Σε ποιους παράγοντες θα έπρεπε να αναζητήσουμε τους λόγους όξυνσης του φαινομένου;

Μονάδες 40

ΑΚΑΔΗΜΕΙΟΝ